

UZONI HÍRLAP

XIX. évfolyam, I. szám, 2023. április

Uzon község hivatalos honlapja: www.ozun.ro

UZON KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATÁNAK IDŐSZAKOSAN MEGJELENŐ INGYENES TÁJÉKOZTATÓJA

Tisztelt Uzon Községi lakosok!

A tavasz meleg napfénye nemcsak a természet feléledését, újjászületését idézi elő, hanem a dolgozó embert tetterre készíti, hisz a hosszú téli hónapok után az újévi fogadalmak, kitartó munkával valóra válthatóak.

Polgármesterként én is türelmetlenül vártam a tavaszt, hisz nagyon sok elkezdett kivitelezési munkát kell tovább folytatni, valamint újakat kell elkezdenünk, hisz a legtöbb fejlesztést ez év végéig be kell fejezni. Ez rengeteg munkát igényel nem csak a kivitelezők részéről, hanem a polgármesteri hivatal részéről is, ugyanis a fizikai munkát nagyon sok bürokratikus papírmunka előzi meg, amely nélkül a kivitelezés leállna.

A 2023-as esztendőben hasonlóan, az elmúlt évekhez, Uzon Község mind a hét településén, nagy erővel fognak zajlani a már előző években elkezdett, valamint új munkálatok kivitelezése.

Mivel az elmúlt téli hónapok eléggé enyhének bizonyultak, voltak olyan munkálatok, amelyeket télen sem kellett egészen leállítani.

(folytatás a 6. oldalon)

Az igazság mindig feltámad

„Atyám, bocsáss meg nekik, nem tudják, mit cselekszenek!”

[Lk 23,34].

Meg kellene tanulnunk a kereszten is szeretni tudó Krisztustól, hogy a szeretetünk ne az első pofonig, az első kilábalásig tartson, szeretetünknek ne legyen határa – magyarázza Bőjte Csaba húsvéti üzenetét, majd így folytatja: a kérdést magunknak is fel kell tennünk: vajon egy-egy veszekedés, nézeteltérés után képes-e a mi szeretetünk feltámadni, képesek vagyunk-e a nézeteltéréseinket félretéve újrakezdeni? A nagyhét vigasztaló tanítása: *az igazságot meg lehet ölni, de elpusztítani nem lehet. Harmadnapon diadalmasan feltámad.*

Húsvét közeledtével érdemes elgondolkodnunk Bőjte Atya szavain. Krisztus az egész emberiség bűnét vállalta fel és halálával megváltotta azt. Nekünk nem kellene ekkora felelősséget vállalnunk. Az egyszerű embernek elég lenne, ha családja, rokonai, netán szomszédja, ismerőse gondjaira figyelne. A tanítónak, tanárnak már a rájuk bízott gyerekekre is ki kell terjednie a szeretete, akkor is, ha néha rosszkodnak, akkor is, ha olykor figyelmetlenek, szemtelenek. Az orvosnak, lelkésznek nyitottnak kell lennie több generáció, egy kisebb közösség problémái

iránt, akkor is gyógyítania kell a hozzájuk forduló emberek testét, lelkét, ha esetleg bántották, ha ártottak neki, netán halálatlanok. A közösségi vezetők még egy lépcsővel fennebb vannak, nekik az egész közösség sorsa a felelősségük, nem számít, ha néhanapján szidják őket, ha esetenként elégedetlenek munkájukkal, ha időnként megpróbálják semmibe venni tevékenységüket.

Uzon község szintjén én egyet „visszaléptem”, egyszerű bikfalvi lakos vagyok. Nem vagyok már az Uzoni Hírlap szerkesztője sem, ezért megkülönböztetett tisztelettel köszönöm a lehetőséget a polgármesteri hivatal vezetésének, hogy gondolataimat az Uzoni Hírlap, húsvéti számában eljuttathatom azon polgárokhoz, akiket közvetlenül, 17 éven keresztül szolgáltam a legjobb tudásom szerint, és akiket most is közvetve támogatok. A tavaly húsvéti Uzoni Hírlapban részletesen beszámoltam az elnyert több tucat pályázatról, amelyek egy része kivitelezés alatt állt, több pedig azt követően kezdődött, hogy távoztam a polgármesteri hivatal éléről. Valójában akkor nagyon aggódtam a beruházások kimeneteléért, hisz több millió eurós elnyert projektek sorsa kérdőjeleződött meg, de hála a jó Istennek, ezek kivitelezése elkezdődött, és ha többször akadályba ütköztek is, volt kollegáim mindig találtak kiutat a folytatásra. Azt,

amit Bordás Enikő polgármester asszony tovább visz, az nem egyszerű, de becsülettel és hozzáértéssel tette és teszi a dolgát. Lehet kívülről nem látszik, hogy ez mennyi munkával jár, de a polgármester asszonynak sikerült megtartania, sőt bővítenie a meglevő szakszerű hivatali csapatot, akikkel együtt tovább vitték a fenntartható fejlődés stafétáját, a kivitelezési munkálatok jó ütemben haladnak, sőt újabb projekteket is nyertek. Hasznosítható eredmény például a jól összeállított pályázati dokumentáció alapján, Uzon községet kormányhatározattal helyi érdekelttségű turisztikai üdülőhellyé minősítették. Romániában összesen 147 ilyen jellegű idegenforgalmi település létezik. Ez a státusz számos előnnyel jár úgy az önkormányzatnak, mint a pályázó engedélyezett természetes és jogi személyeknek a pályázati pontozásnál. Mindezen megvalósítások tükrében Uzon továbbra is a megye legfejlettebb községei közé sorolható.

Ezek az eredmények mérvadóak, ezek dokumentumokkal igazolhatóak. Ezen a szinten amúgy sem lehet mellébeszélteni, hisz az igazság mindig kiderül. Márpedig *az igazságot meg lehet ölni, de elpusztítani nem lehet. Harmadnapon diadalmasan feltámad.*

Áldott Húsvéti Ünnepeket!

dr. Ráduly István

Harmadnapon Feltámad!

„Íme, felmegyünk Jeruzsálembe, és az embernek Fia átadatik a főpapoknak és az írástudóknak, és halálra kárhoztatják őt, és a pogányok kezébe adják őt, és megcsúfolják őt, és megostorozzák őt, és megköpdösi őt, és megölik őt, de harmadnapon feltámad.”

Márk ev. 10, 33-34.

Kedves Olvasó!

Olyan szomorú az ige, olyan nehéz olvasni, mind azt ami történni fog. Mégis számunkra reménységet, örömmüzenetet hordoz, az hogy Ő szenved értünk és Ő támad fel értünk.

Jézus virágvasárnapi bevonulását Jeruzsálembe egy hosszabb utazás előzte meg. Sok minden történt ez alatt az út alatt: Jerikóban új életet adott Zákheusnak, majd elhagyva a várost, meggyógyította a vak Bartimeust, Bethániában pedig feltámasztotta a halott Lázárt. Ahogy egyre közeledett Jeruzsálemhez, egyre inkább terjedt a híre mindannak, amit tett, és ezzel együtt nőtt a népszerűsége is. Jézus azonban tudta, hogy ez az utolsó útja Jeruzsálembe. És hogy az emberi dicséret, és az Őt Jeruzsálembe fogadó örömmüjongás ne hogy megtévesztesse a tanítványait, már az utazás elején egyértelművé teszi útjának célját nekik: az ember Fia meghalni megy a fővárosba.

Ez küldetésének fő célja: hogy életét adja sokakért.

Krisztus ezt egyértelművé tette. Igénkben már harmadszor beszél nekik mindarról, ami Jeruzsálembe fog vele történni. De azon kívül, hogy tudatosítani akarta tanítványaiban útjának célját, azért is beszél nekik erről, hogy felkészítse őket erre a megrázkódtatásra. Ugyanis a tanítványok számára borzalom volt az, amit Jézus röviden felvázolt nekik, amit előre megmondott. Úgy gondolom, hogy egyikünk sem hallaná szívesen azt a kedvesétől, a házastársától, vagy a hozzá legközelebb álló szeretettől, hogy nemsokára meg fog halni. Rossz még belegondolni is abba, hogy

elveszítsük a számunkra legfontosabb embert. Tudjuk, hogy az Úr vár ránk és szeretettünkre is, de az elvesztése ugyanúgy fájdalmas. Úgy gondolom, hogy a tanítványok is így voltak ezzel. Nem akarták, hogy Mesterüknek valami baja essen, nem akarták, hogy meghaljon. Mindemellett nem voltak naivak sem. Nagyon jól tudták, hogy milyen veszély fenyegeti Őt. A főpapok és írástudók már régóta tervezték Jézus megöletését, és különféle csapdákat is állítottak fel neki, amelyeket Ő sorban kikerült – ennek maguk is szemtanúi voltak. De ettől még továbbra is fennállt a veszély: nagyon jól tudták, hogy Jeruzsálembe húsvét ünnepén puska-poros a hangulat, és Mesterük a főpapok kezébe kerülhet. Félve mentek tehát Jeruzsálembe, féltették magukat is, Mesterüket is. Jézus azonban elutasította ezt az aggodalmat, mert sátáni gondolat az Ő szenvedésének elkerülése, hisz akkor nem valósul meg a megváltás. Már pedig a szenvedéstől való félelem, és az annak elkerülése iránti vágy benne volt a tanítványok szívében, és nem csak az övében: ez egy olyan dolog, ami mindannyiunkra jellemző. Félve és bátortalanul nézünk szembe az előttünk álló szenvedéssel.

A Húsvét ünnepe előtt vagyunk, talán épp a házainkat szépítjük, a kertjeinket takarítjuk, a fákat metszük, a veteményest készítjük elő. A sokféle fajta munka közt van aki a tolyás festéket vásárolja meg, más a tolyás árának növekedése miatt aggódik. Van aki nem is készül az ünnepre, mert azt mondja „olyan sok dolgom van, nem érek rá ünnepelni”.

Jézus Krisztus még nem ment fel Jeruzsálembe, még nincs itt a Virágvasárnap. Ami ránk nézve azt jelenti, ideje elgondolkodni mi lenne a fontosabb az Ünnepre készülni, vagy tovább rohanni a mókuskerékben és elfelejteni, hogy Jézus fiatalon életét adta Érettünk.

Áldott, békés Húsvét ünnepet Kívánok!

Barti Ferencz-Róbert
bikfalvi református lelkipásztor

„A kendő, amely a fején volt, nem a lepleknél fekszik, hanem külön összegöngyölve, egy másik helyen” (János20,7)

A bibliai időkben, ha valaki minőségi bútordarabokra vágyott, kiváló hírben álló mesterembert keresett: asztalost, vagy ácsot. Ezeknek a szakembereknek különös szokásrendjük volt. Miután elvégezték a munkát, kötevényüket összehajtogatva letették az elkészült bútordarabra, így jelezték, hogy a munka befejeződött. A magdalai Mária kétségbeesett szavai hatására („Elvitték az Urat a sírból...!”) sírhoz szaladó Péter is egy összegöngyölített kendőt talált, amikor benézett a sírba: „Nyomában megérkezett Simon Péter is, bement a sírba, és látta, hogy a leplek ott fekszenek, és hogy a kendő, amely a fején volt, nem a lepleknél fekszik, hanem külön összegöngyölítve egy másik helyen. Akkor bement a másik tanítvány is, aki elsőnek ért a sírhoz, és látott, és hitt. Még nem értették ugyanis az írást, hogy fel kell támadnia a halottak közül.” (János 20,1-9) Figyeld meg ezt a mondatot: „a kendő, amely a fején volt, nem a lepleknél fekszik, hanem külön összegöngyölítve.” **A világ legnagyobb „ácsmestere” – akiben, és aki által teremtetek mindenek! – elvégezte a feladatát. Megváltásunk teljessé lett! Nem elégedett meg a teremtéssel, a megváltást és az újjáteremtést – a teljességbe való „visszakapcsolásunkat” – is véghezvitte. Újra kaput nyitott az elveszített Éden felé.** „Az én Atyám házában sok hajlék van, ha nem így volna, vajon mondtam volna-e, hogy elmegyek, hogy helyet készítsek számotokra?” (János14,2) – mondja az utolsó vacsora asztalánál.

Kedves keresztyén testvérem! Üdvösségedért nem kell „megdolgoznod”! „Csupán” le kell lépned a racionalitás útjáról, és – Krisztusba vetett bizalommal – rá kell lépned a hit ösvényére – így bocsánatot nyerhetsz bűneidre, és helyed lesz a mennyben. Mert Krisztus nem önmagáért, hanem értünk támadt fel, „első zsengeként”, hogy nekünk is üdvösségünk, örök életünk legyen. A hit a krisztusi ajándék elfogadásának gesztusa! Ünnepeid méltósággal, alázattal, örömmel az isteni szeretet legnagyobb csodáját!

Áldott feltámadás ünnepet kívánok!

Bartos Károly, ref. lelkipásztor, Komolló–Szentivánlaborfalva

Ne féljete! A Názáreti Jézust keresitek.

Márk 16, 1-6

Isten kegyelméből újra megérkezhattünk Húsvét ünnepéhez! Lehet, úgy gondolkodunk, hogy most már elmúltak a veszélyek, már nincs mitől félni! Pedig földi életünk során mindig ott vannak a kísértések, a kiszámíthatatlan helyzetek és fontos, hogy legyen egy biztos pont, halljuk meg a felénk szóló üzenetet, biztatást! Az Úr Jézus Krisztus mindig hív, vár! Meghalljuk-e őt, keressük-e őt?

Az akkori asszonyok keresték ŐT és meg is találták! A húsvéti öröm központja valójában egyetlen tény: Krisztus föltámadott a halálból, kikelt a sírjából, ott többé nem lehetett őt megtalálni, de mégis negyven napig tartott az első húsvét, mert a föltámadott Krisztus egészen a mennybemenetelig újból és újból megjelent a tanítványai előtt.

A mai ige tükrében alaposan rá kell figyelniünk a húsvét kezdetének az idejére.

Amikor elmúlt a szombat, korán reggel, a hétnak az első napján, napfelkeltekor a sírbolthoz ménének a kenetet vivő asszonyok (Mária Magdaléna, Mária, a Jakab anyja, és Salomé). Szombat után, a hét első napján, kora reggel, napfelkeltekor. Négy időhatározó. És mindenik a kezdetre mutat. Mindez pedig azt fejezi ki, hogy valami új kezdődött az első húsvétal.

Ezek az asszonyok szerették Jézust. Szeretetük vitte őket a kereszt alá, szeretetük indította arra, hogy a szombat elmúltával tisztességesen eltemessék.

Nem voltak rendkívüli emberek, tele voltak félelemmel, nem akarták elhinni az angyal szavát: föltámadott, nincsen itt. És mégis ők lettek a Krisztus föltámadásának első tanúi és tanú-bizonyosságtevői.

Mindez a mi számunkra igen nagy vigasztalás. Mi mai emberek is lehetünk a Krisztus föltámadásának részesei. Az, hogy fájdalmakkal tele, meggyötört, félelmes szívű, nagyon egyszerű emberek vagyunk, nem akadályozza annak, hogy a föltámadott Úrral nekünk is lehessen találkozásunk.

Ungvári Barna-András, református lelkipásztor
(folytatás az 5. oldalon)

Számunkra a vidék érték

A gondoskodás költségvetését fogadta el idén év elején Kovászna Megye Tanácsa. A megyei önkormányzat nagyságrendileg ugyanakkora költségvetéssel rendelkezik, mint tavaly, azonban értéke jelentősen csökkent. Hogyan befolyásolja ez a fejlesztéseket, a megyei intézményrendszer működését – erről kérdeztük Tamás Sándort, Kovászna Megye Tanácsának elnökét.

Milyen évre számít idén Kovászna megye?

Ebben a kérdésben pont olyan óvatosak vagyunk, mint mindenki más itt, Háromszéken és a nagyvilágban. Nekünk is úgy kell gazdálkodnunk, hogy tudjuk tartani az egyensúlyt, hogy tudjuk biztosítani a zavartalan működést és haladjanak a fejlesztések is. Idénre a gondoskodás költségvetését raktuk össze. Járvány után vagyunk, érezzük a mellettünk zajló háború következményeit, az infláció az egekben van, ezt nemcsak a családok, hanem az intézmények is érzik. Éppen ezért gon-

Számítunk a gazdákra és a gazdák is számíthatnak ránk, éppen ezért tájékoztatjuk az őket érintő lehetőségekről.
Márciusi gazdatalálkozáson Uzonban

doskodunk a rászorulókról, gondoskodunk, hogy az építkezések folytatódjanak, gondoskodunk arról megyénk élhető és szerethető legyen. Kovászna megye ebben az évben 455 millió lejből, azaz 91 millió euróból gazdálkodhat. Ennek egyharmadát beruházásokra szánjuk, egyharmadát az egészségügyi rendszer fenntartására és fejlesztésére, míg a harmadik harmadból 13 millió eurót fordítunk a szociális hálóra, a fennmaradó rész pedig a megyei önkormányzat és a hozzá tartozó intézmények működéséhez szükséges. Mi a pénzt nem elköltyük, hanem felhasználjuk – ez a felelősségteljes gazdálkodás kulcsszava.

Melyek 2023 prioritásai?

Sok más megyétől eltérően, nem költségvetési években, hanem programokban, ügyekben gondolkodunk, eszerint tervezünk. Tehát a prioritásaink nem évekre lebonthatóak. Ha mégis nagyon szükséges lenne priorizálni, akkor elsőként az egészségügyi rendszer fejlesztését emelném ki. Hozzánk tartozik az egész megyét kiszolgáló sepsiszentgyörgyi sürgősségi kórház, amelynek – merem állítani –, hogy jobb gazdái vagyunk, mint az állam volt. Az elmúlt tíz évben sokat változott a megyei kórház, most is zajlik építkezés, nemcsak fizikai, hanem a személyzet is folyamatosan bővül, frissül. Ugyancsak fontos számunkra az élhető vidék kialakítása: az a célunk, hogy falvaink legyenek ugyanolyan vonzóak, mint a városok. Ehhez fon-

Az uzoni óvoda avatóján

tos, hogy ugyanazok a közszolgáltatások legyenek elérhetőek, emellett legyen játszótér, orvosi rendelő, jó iskola, óvoda, program és tér a fiataloknak stb. Harmadrészt a biztonság – azért dolgozunk, hogy a megyei úthálózat biztonságos és járható legyen – szerényen jegyzem meg, hogy ma Kovászna megyében a megyei önkormányzathoz tartozó úthálózat jobb állapotban van, mint a Háromszéken áthaladó országutak.

Milyen beruházásokat tudnak idén elvégezni?

Közberuházásainkat három finanszírozási forrásból végezzük: európai uniós pályázatokból, kormányzati forrásokból és saját költségvetésből. Látszik, hogy költségvetésünkben hét-nyolc évente van kiugrás, az európai uniós finanszírozási ciklusok végén, ilyenkor az uniós pályázatok elszámolása miatt mindig nagyobb a költségvetés, ez érvényes 2023-ra is. Ebben az évben is zárunk le pályázatokat: a Székely Nemzeti Múzeum felújítása már befejeződött, ősszel megnyitjuk a nagyközönség előtt. Lezárjuk idén a megyei kórház sürgősségi osztályának bővítését, modernizálását, az erdővidéki úthálózat korszerűsítését. Mindeközben újabb munkálatokat indítunk: a megyei kórház három épületének hőszigetelését, az oltszemi Mikó-kastély restaurálását, ugyanakkor zajlik az előkészítése a Lemhény-Kézdizsentlélek közötti megyei út teljes körű átépítésének. Az RMDSZ kormányzati szerepvállalásának köszönhetően hangsúlyosabban tudjuk fejleszteni megyénket, így épül az új tüdőkórház, felújítjuk a belgyógyászat épületét, Málnásfürdőn új kezelőközpontot építünk. Saját költségvetésből fogjuk befejezni a sepsiszentgyörgyi képtár felújítását, valamint rohammentőt vásárolunk a tűzoltóságunknak.

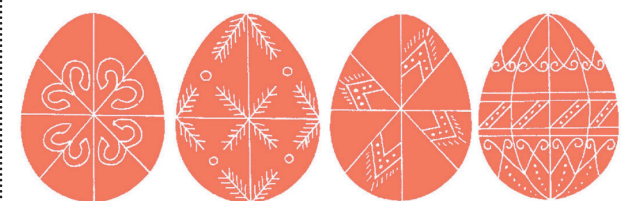
Folytatódik-e a Háromszéki települések modernizációs programja?

Igen, ez a programunk fontos pillére a vidékfejlesztési elképzeléseinknek. Helyi önkormányzatokkal karöltve tudunk olyan kisebb-nagyobb fejlesztéseket elvégezni, amelyek az adott településnek, közösségnek fontos. Uzon község például tavaly a délutáni oktatásra, valamint ifjúsági tér kialakítására pályázott. Ennek a típusú programnak az a sajátossága, hogy a helyi önkormányzatnak is hozzá kell tennie legalább egy akkora összeget, mint amit tőlünk igényel. Így tulajdonképpen nem csak pénzt hívnak le, hanem kezdeményezőként és aktívan kell a programot lebonyolítsák. Uzon község megyei viszonylatban is élen jár a pályázati pénzek felhasználásában – nemcsak a megyei tanácshoz pályázik, hanem kormányzati és uniós forráslelővételben is nagyon gyakorlott, és ez bizony a községen is meglátszik. Visszatérve a modernizá-

Idén megnyitja kapuit a Székely Nemzeti Múzeum. Kovászna Megye Tanácsa uniós pályázatokból végezte a felújítási munkálatokat
(Fotók: Kocsis B. János)

ciós programunkra, nagyon népszerű, megyeszerte rengeteg ilyen projektünk volt. Az elmúlt 13 év alatt összesen közel 10 millió lejt fordított erre a megyei tanács, ami azt jelenti, hogy a helyi önkormányzatok is minimum ekkora, de sokszor sokkal nagyobb összeget szánnak erre a célra. Nagyon fontosnak tartjuk, hogy ne csak jó legyen a kapcsolat a helyi önkormányzatokkal, hanem összhang is legyen – csak így lehet kiegyensúlyozott a fejlesztés megyeszerte. Nem véletlenül választottuk jelmondatként: tervezzük közösen, építsük együtt, szeressük Háromszéket.

Akkor bement a másik tanítvány is, aki elsőnek ért a sírhoz, és látott, és hitt. (János 20,8)

A húsvét az üres sír csodája, a „nincs” evangéliuma. A sírhoz igyekvő tanítványok azt látják, hogy Jézus nincs ott, és ez az örömhír, bár első pillantásra hármuk közül csak egy hiszi ezt el. Felforgatja ez a „nincs” az egész életüket, az elgondolásaikat, megmozdítja őket, hit és kételkedés harca zajlik bennük. Nincs itt. Hová lett? Vajon tényleg feltámadt? A feltámadás megfoghatatlan számunkra is, nem tudjuk megmagyarázni, nem értjük, mégis minden évben megünnepeljük. Próbáljuk érthetővé tenni, felcicomázni, próbáljuk betölteni az űrt, túllépni afölött, ami nincs. Talán sok minden hiányzik az életünkben ezen a húsvéton is, sok a betöltendő űr, és mi tanácstalanul állunk a „nincs” előtt. Mi-

ből lesz megterített, ünnepi asztal, kérdezzük, hányjuk-vetjük magunkban a költségvetést, de a végén ehhez a kérdéshez érünk: honnan lesz húsvéti örömünk?

A sírhoz érkező tanítványok közül Jánosról írja azt az evangélium, hogy látott, és hitt. A többiek is néztek, de nem hittek a szemüknek, néztek, de nem láttak. A szeretett tanítvány viszont a hit szemével látott. Nem magyarázott, nem kérdezett, de talán ott visszhangoztak benne a Mester szavai, hogy az Emberfiának sokat kell szenvednie, meg kell halnia, és harmadnapon fel kell támadnia. János ezt látta, a hit szemével ezt ragadta meg, amikor a többiek tanácstalanul álltak a „nincs” előtt. Tudunk-e vajon idén húsvétkor is a hit szemével nézni? Tudunk-e minden napot a hit szemével látni? Észrevenni azt, hogy a „nincs” mögött ott van Isten meg-

tartó kegyelme? Hogy a hiányban mégsem vagyunk egyedül, Isten nem hagyott magunkra? Talán sok minden nincs, de van az, ami a legfontosabb. Jézus húsvét után nyújtja a kezét hitetlenkedő tanítványai felé. Nem fordul el, nem mondja, hogy „én megmondtam”, hanem szelíd jelenlétével a szívükre beszél. Így nyújtja az Úr a feltámadás örömhírét nekünk is, most is, csak a hit szemével kell látnunk és elfogadnunk ezt az örömhírt. Egy ifjúsági ének szavával élve: „Add, hogy a szívemmel lássak, add nekem látásodat, Uram, hadd lássak...” Ez legyen őszinte imádságunk, hogy mégis elfogadhassuk az öröm üzenetét, és a „nincs” evangéliumán túl megláthassuk, mi az igazi ajándék.

Gál Adél

lisznyói református lelkipászor

Miért oly fontos számunkra a húsvét szent ünnepe?

Minden évben készülünk húsvét ünnepét megülni. Van, akinek az ünnep kimerül a szabadnapban, a néphagyományok ápolásában, locsolásban, a kulináris és bacchusi élvezetekben. De van, aki vallásos áhítattal mindvégig megtartja a húsvétot megelőző 40 napos böjti időszakot, többet imádkozik, részt vesz a keresztúti ájtatosságokon, szentmiséken, gyakrabban tart bűnbánatot, idejében elvégzi a húsvéti szentgyónását, szentáldozását, mert tudja, érzi, hogy minderre nagy szüksége van ugyan nem a fizikai valójának, de annál inkább a lelki élete szempontjából. Ugyanis az így élő ember a húsvét ünnepén keresztül tapasztalja meg az a végtelen nagy szeretetet, amellyel Isten Fia, nemcsak megtestesült, – amit karácsonykor ünnepeltünk –, tanított, hanem életét is áldozta értünk. A húsvét ünnepe tehát a keresztény hitünk alapja, Jézus Krisztus megváltó halálának és föltámadásának emlékünnepe.

A húsvét misztériuma Jézus Krisztus szenvedésében, halálában és föltámadásában nyilvánul meg. Már az első keresztény évszázadokban élt egyházatyák által használt *húsvét misztériuma* kifejezést a II. Vatikáni Zsinat újra föllevenítette, és így fogalmazta meg: „Az ember megváltásának és Isten tökéletes megdicsőítésének művét az Úr Jézus teljesítette be, elsősorban áldott szenvedésének, a halálból való föltámadásának és dicsőséges mennybemenetelének húsvéti misztériuma által. Így halálával halálunkat megtörte, és az életet föltámadásával újjászerezte.” (SC 7)

Ebben a húsvéti misztériumban tehát benne van Jézus szenvedése, halála, föltámadása és megdicsőülése. Jézus az Ő szenvedését és halálát úgy vállalta, mint vértanúságot, s egészen utolsó leheletéig teljesítette az Atyától kapott küldetést, és ezzel kifejezte a tökéletes engedelmisséget. Mivel Ő az üdvösség rendjében a második Ádám, azért engedelmissége révén nemcsak a maga számára szerzett érdemet, hanem mindnyájunk számára. Tehát a megváltást, a bűnök bocsánatát, a megigazulást és az üdvösséget az ő érdeméből kapjuk. Ugyanakkor

Jézus Krisztus szenvedése engesztelés is volt. Nem úgy, hogy helyettünk vállalta a bűnért járó büntetést, hanem úgy, hogy több hódolatot nyújtott az Atyának engedelmisségével, mint amit a bűn megtagadott tőle. Az igazságosságának így túlaradó módon eleget tett, ezért az Atya bőkezűen gyakorolhatja irgalmasságát.

Végül Jézus halála tökéletes áldozat volt, vagyis kimondottan vallási tett, hiszen engedelmisségében elment egészen a vértanúságig, s így mindent odaadott az Atyának, ezzel elismerve őt az élet urának.

Halála és föltámadása azt igazolta, hogy ez a földi élet az, amely átmehet a mennyi dicsőségbe, s az Atya a földi érdemeket jutalmazza. Így biztosítékot nyertünk arra, hogy az életnek van értelme és célja, és hogy a keresztség reménye nem hiábavaló. A húsvéti misztérium tehát úgy van jelen a világban, mint a végső állapot biztosítéka és elővételezése. A teremtet világ ott fog kikötni, ahová már az Elsőszülött eljutott. Ezért az Egyházunk liturgiája minden vasárnap ennek a misztériumnak a jelenlétét ünnepli, s különösen gyászszertartásait akarja ennek fényében végezni.

A magyar *húsvét* (a hús vétele) szó gazdag tartalma magában foglalja a hús fogyasztásához való visszatérést a 40 napos böjt után, mely hamvazószerdával kezdődött és egészen az ünnep napjáig tartott. De ugyanakkor a húsvét szó utal a föltámadásra, mellyel az Úr Krisztus a megtestesülés beteljesedéseként ismét fölvette a testet (húst), immár a megdicsőült emberi testét. Végül pedig utal a húsvéti, kiemelt jelentőségű *szentáldozásra* is (vö. „vegyétek... ez az én testem”), amit az Anyaszentegyház immár több mint 800 évvel ezelőtt a 1215-ben IV. lateráni zsinat rendelt el, hogy az értelem használatára eljutott hívók évente legalább egyszer végezzenek szentgyónást, s húsvétkor járuljanak szentáldozáshoz.

A húsvét ünnepe az ószövetségi pászka ünnepéből nőtt ki, mely a zsidók számára az egyiptomi fogságból való szabadításnak és az

utolsó estén elfogyasztott szent vacsorának, a szédernek az ünnepe (vö. *Kiv 12,14*). Az Újszövetségben azonban maga Jézus lett a mi húsvéti bárányunk az Isten Báránya (vö. *1Kor 5,7*), akit a bűnökért fölládoztak. Jézus föltámadása, mennybemenetele és a Szentlélek elküldése a megváltás végső beteljesedése, melyet az időben Krisztus második eljövetele zár.

A húsvét egyúttal a mi átmenetelünk is a bűn halálából a kegyelem isteni életére. Az új, megújult lelki élet jelképe. Számunkra a végső beteljesedés a földi zarándoklásból az örök hazába való átmenetelünkkel valósul meg.

Jézus Krisztus nemcsak üdvösségszerző, hanem ő maga a föltámadott, a keresztény üdvösség és üdvösség-értelmezés mérvadó egyénisége. A húsvétban így az is megmutatkozik, hogy mi Isten terve az emberrel: ugyanis a halál hatalma alatt álló *régi emberből új embert* teremt az örök életre. Ezért tanítja az Anyaszentegyház oly hangsúlyosan a megtérés fontosságát.

Végül a húsvétra épül a keresztények jövőbeli reménye, amint arról az *1Kor 15*-ben olvassunk, de az egész emberiség és a történelem is. Ugyanis a húsvét a Szentlélek elküldésével annak a reménynek a hordozója, hogy az emberi történelemnek nincs más célja, mint Isten országának eljövetele és az üdvösség beteljesülése. Ilyen szempontból a húsvét tehát minden keresztény spiritualitásnak és az üdvösség reményének meghatározó alapja, nemcsak az egyén, hanem az Egyház és az egész emberiség számára is.

A feltámadásba és a lelki megújulásba vetett hit reményében kívánok az Uzoni Hírlap olvasóinak és minden jóakarátú embernek Áldott Húsvétot!

*Christus surrexit! Vere surrexit!
Krisztus föltámadott! Valóban föltámadott!
Alleluja!*

Ft. Nagy László-Eörs
szentivánlaborfalvi plébános

Húsvét van, feltámadt az Úr!

Ezekkel a szavakkal vezeti be *Orlandus Lassus* (1532–1594) középkori zeneszerzőnek, V. Henrik bajor herceg müncheni udvari kórusvezetőjének (1564–94) három szólamra írt éneke az ünnepet és a hittitkot. Húsvét: az van. Történik. A húsvétot elsősorban nem ünnepeljük. Sok ünnepnek – főleg a profán jellegűeknek – az ember teremti, adja meg az alaphangulatát. Húsvétot nem lehet ünnepelni a történés nélkül: **feltámadt az Úr!** Már nem Jézus, vagy Megváltó a címe, hanem Úr (*Kyrios*). Benne van a dicsőség és nem csak az üdvösség. Már nem csak megvált, hanem megítél is: *Kyrie eleison!* – kell kérnünk őt. A feltámadás történelmi esemény és hitbeli aktus egyben. Ez utóbbival már itt a földön bekapcsolódunk a dicsőségbe; megkezdődik számunkra – rejtett módon – ez az állapot. **A húsvétot tehát éljük: s amennyit, és ahogyan megélünk belőle, annyi – és olyan ünnep lesz az életünk.** Ahogyan a *parúzia* – szó szerint – Jézus mellettünk való létét jelenti, úgy a húsvét hite is bennünk *van*. Feltámadunk, s ez nem tőlünk függ! Az függ tőlünk, hogy mire támadunk fel. Ez pedig az emberi életvitelek megnyilvánulásaiban nyomon követhető. Minden nap.

Történelmi esemény, de nincs emberi szemtanúja. Akárcsak a világ teremtetésének. Isten Szavának teremtő erejéből ugyanúgy megindult most egy új világ élete. A szavaknak, amelyekkel János apostol és evangélista szemlélteti ezt a kibontakozást, üzenet-értéke van; hiszen egész evangéliuma az „új” teremtést írja le:

A lélek sötét éjszakájában

„A hét első napján, kora reggel, amikor még sötét volt, Mária Magdolna kiment a sírhoz.” (Jn 20,1a). Ott veszi kezdetét számunkra is az idő (óra, hét, hónap, év), amikor megszületik bennünk a Jézus-hiány-érzet; a vágy, hogy vele legyünk, és megtesszük az első lépéseket abba az irányba, ahol őt sejtjük vagy ahol otthagytuk. Eddig még – Jézustól távol, Jézus nélkül – „sötét” van bennünk és sötétet látunk magunk körül is a világban. Ilyen volt az idő- és teremtés előtti világ (kozmosz): kaotikus. És ilyen a lélek is. Mert filozófiailag kaotikus kozmoszt nem lehet elképzelni. A feltámadás nélkül minden reflektor a világban csak ahhoz elég, hogy botorkáljunk. A lélek sötétjében a szem csak egy követ lát maga előtt. De azt nagynak! Egész hegynek! A Jézus utáni vágyakozásban „észrevette, hogy a követ elmozdították a sírtól” (1b). Ez még nem bizonyosság, nem meggyőződés, de

a lélek már észrevesz valamit. Tanúskodni csak arról lehet, aminek az ember maga tanúja volt (ném. *Zeuge* = tanú; *bezeugen* = tanúskodni). Húsvét azért „történik”, hogy erre állandóan meghívjon. Így derül ki a kis lépések értéke.

Engedd, hogy a jelek beszéljenek hozzád

„Elvitték az Urat a sírból, s nem tudni, hova tették.” (Jn 20,2b). Amikor az ember szomorú, hiányzik valamije vagy valakije, amikor az ember keres, akkor összemosódnak benne az események és a személyek. Sokszor nem érti még önmagát sem. Egy alapra van szüksége, hogy meginduljon. A mozaikköveknek valahogy össze kell állniuk. Van egy útból félre tett (a „helyére” tett!) kő, van egy „nyitott” sírbolt, egy gyolcslepel, egy kendő „külön” és még összehajtvá is. Ezek jelek. És beszélnek. Ilyenkor már dereng valami: az Úr napja. A hét első napja. A megvilágosodás. Amikor Isten egy Ragyogást helyez a lélek égboltjára. A kő, a hegy már nem takar, nem akadályoz.

Az Éden-kert bejáratát angyal őrizte tüzes pallossal a kezében, hogy ne lehessen oda visszatérni, bejutni. Itt azonban már nincsenek páncélos őrök. Sőt, épp az Úr angyala volt az, aki „elhengerítette a követ és ráült” (Mt 28,2)! Azt a követ többé nem teszik oda a sír bejáratához. A sír nyitva, az út szabad. Angyal garantálja. „Tekintete olyan volt, mint a villám...” (Mt 28,3). Hol vannak itt már az akadályok? A **gyolcslepel** egyszerre őrzi még a vérnyomokat, sebhelyeket, a múlt, a keresés fájdalmát, de a fehérséget is, a dolgok kitisztulását. És ott van a **kendő** – a lelki béke és megnyugvás jelképe – külön és összehajtvá: ez már rend. Engedd, hogy a jelek megszólítsanak és beszéljenek hozzád! Engedd, hogy kérdezhessenek tőled! Ne beszélj annyit, hogy mások ne is merjenek, vagy ne legyen idejük kérdést feltenni neked! „Add (Istenünk), hogy az Egyház minden tagja megértse az idők jeleit, és növekedjen az evangéliumhoz való hűségben.”. Az evangélium maga Jézus, az örömhír pedig különösen az ő feltámadása. Ő a kő, amelyet az építők félretettek, mégis szegletkövé lett (→ ApCsel 4,11). Sokszor azonban nem beszélnek a jelek: nem értjük azokat. „Eddig ugyanis nem értették az Írást...” (Jn 20,9a).

Azt kívánom magamnak és mindenkinek, hogy ilyenkor legyen egy angyal, aki nem föltétlenül magyarázkodik, bizonyít, hanem egyszerűen megkérdez: „Miért keressitek az élőket a halottak között?” (Lk 24,5).

Szőcs Béla plébános

(folytatás a 2. oldalról)

Az ő keresztye alatt való megállás, a magunk keresztyének hordozása, az élet terhei egyáltalán nem akadályozhatnak meg abban, hogy igazi húsvétunk legyen. Sőt Isten mindezt fölhasználja arra, hogy előkészítsen a Krisztus föltámadásának hívó szívű megtapasztalására. A kérdés csak az: szeretjük-e az Urat, vágyunk-e utána?

Isten ennek a történetnek is a központja.

Mit tett Isten ebben a történetben?

Mindenekelőtt elhengerítette a sírt elzáró követ. Milyen gondban haladtak ezek az aszszonyok a sír felé. Nekik nincs erejük arra, hogy a követ elhengerítsék. De mégis mentek. Nem csak az emberi lehetőséggel számoltak, noha érezték emberi erejüknek a fogyatékoságát. Isten mindig előtte jár azoknak az embereknek, akik érzik ugyan a maguk erőtelenségét, de Isten világában mégis előre mennek. **Ezek a lelkek tapasztalják a csodákat; Isten előttük jár és eltávolítja az akadályokat.**

Isten arról is gondoskodott, hogy **hírt** halljanak a föltámadott Krisztus felől. Angyal, isteni követ állott a nyitott sírban. Nem a halott Krisztus, a még föl nem támadott Krisztus, hanem

Isten követe, aki örömhírt mond: **Ne féljete! A Názáreti Jézust keressitek, aki megfeszített, föltámadott, nincsen itt, imé a hely, ahová őt helyezték.** Istennek ez a szava ma is szól. Kétfelé mutat: vissza a megfeszített és előre a föltámadott Krisztusra.

Amiképpen az első világteremtés folyamata nem állt meg, hanem folytatódik Isten gondviselő munkájában, ugyanúgy a húsvétban megkezdődött új világ sem múlt el. Amiképpen az első világteremtés folyamata nem állt meg, hanem folytatódik Isten gondviselő munkájában, ugyanúgy a húsvétban megkezdődött új világ sem múlt el. Az angyali üzenet szerint Krisztus a tanítványok előtt megy Galileába. Krisztus előttetek megy. Ez az örök húsvét tartalma. Krisztus megy elől, és utána mennek a tanítványai, a követői.

Ezt a húsvétot is azért adta, hogy alkalmunk legyen a vele való lelki találkozásra. Elindulhatunk feléje keresztyeinkkel, fájdalmainkkal, félelmeinkkel, nagypéntek felől húsvét felé. Keresztyeink-e Őt igazán?

Szeretettel hívunk mindenkit a húsvéti istentiszteletekre, amelyek **április 9-én, 10-én, 11-én** délelőtt 11 órakor kezdődnek. Vendége-

ink lesznek és segítenek igehirdetés szolgáltatásban Szentgyörgyi Zsombor és Derzsi György nyugalmazott lelkipásztorok.

Krisztus Urunk feltámadásába vetett hitünk adjon nekünk erőt, reménységet, szeretet, hogy könnyebben tudjuk elhordozni a mindennapi élet megpróbáltatásait, legyőzni félelmeinket, betegségeinket s igazi örömet, hogy Krisztus feltámadása a mi feltámadásunk biztos záloga!

Áldott Húsvéti Ünnepeket!

Ungvári Barna-András,
református lelkipásztor

(folytatás az 1. oldalról)

Majdnem folyamatosan lehetett az építkezési munkálatokat végezni és csak kimondottan a hidegebb időben kellett szüneteltetni a tevékenységet, vagy voltak olyan belső építkezések, mint például a lisznyói kultúrotthon felújítása, ahol egész végig folyamatosan lehetett dolgozni. Mostanra pedig, már az összes helyszínen újra indultak a munkagépek és látszanak már az eredmények is.

Nagy örömmel tölt el mindannyiunkat, amikor végig megyünk a mostanra már új aszfalt burkolattal borított úttesteken vagy járdákon, amelyek mentén modern esővíz elvezető sáncok, parkolók vannak kialakítva. Néha már úgy tűnik, mintha mindig is ilyenek lettek volna az utcáink, hajlamosak vagyunk arra, hogy elfelejtjük azt, hogy jó pár évvel ezelőtt még milyenek voltak ezek: sárosak, lyukasak, járda és sánc nélküliek.

Nagyon sokszor eszembe jut egy eset: 2017-ben, amikor még az uzoni utcák egyáltalán nem voltak leaszfaltozva, ahol csak régi aszfaltmaradványok voltak a Kispál-, a Petőfi- és a Vajna utcákban, alig lehetett gyalog vagy autóval is járni a sok kátyú miatt. Miután elkészítettük a tervet több Uzon Községi település utcáinak a leaszfaltozására (7 uzoni és 5 bikfalvi utca), többszöri próbálkozás után, 2017-ben finanszírozást nyertünk európai uniós forrásból ezen utcáknak a teljes körű modernizálására. Egy augusztusi napon írtuk alá a finanszírozási szerződést Gyulafehérváron, az akkori polgármesterrel, dr. Ráduly Istvánnal, jómagam gazdasági szempontból láttamozva azt. Másnap, amikor egy uzoni lakos, már többrendbeli érdeklődés után, újra megkérdezte, egyáltalán van-e remény arra, hogy valamikor legyenek nálunk is járható utak, én boldogan feleltem neki: igen, most már biztos, mert a tegnap írtuk alá a szerződést a finanszírozásra, már csak a munkálatot kell kilicitálni, leszerződni és mehet az építkezés. Igen ám, csak időközben még eltelt kereken kettő év, amíg sikerült a kivitelezésre lebonyolítani az összes formaságot, megtalálni a céget, aki megépíti ezeket az utcákat és végül 2019-ben aláírni a szerződést. Az érdeklődő polgár pedig, mindez idő alatt, több más lakoshoz hasonlóan, kételkedve fogadta az én örömet és biztatásomat, mivel nem hitte el, hogy egyáltalán lesz ebből a munkálatból valami, hogy nem kell folyamatosan sárban járniuk és az autókkal nem kell kerülgetniük a nagyobb-nál nagyobb gödröket az úttesten. Végül 2020 decemberében sikerült befejezni a munkálatokat ennek a szerződésnek a keretén belül, azóta pedig már újabb munkálatok vannak folyamatban más forrásokból és más kivitelezési szerződések alapján.

Íme, egy példa arra, hogy mennyire hosszadalmas és bonyodalmas lehet a projekteknek a kivitelezése, attól a perctől kezdve, amikor elkezdjük a tervezést és addig, amíg befejezzük a munkálatokat, több esetben is megtörtént már, hogy ez a periódus akár 4 - 5 évig is eltartott. És a háttérben rengeteg sok láthatatlan munka van, amit néha úgy tűnik, hogy fölöslegesen kell el-

végezni, de csak ez által lehet tovább lépni és végül sikerre vinni az egész befektetett munkát és energiát. Itt van az a pillanat, amikor meg szeretném említeni mindazokat a személyeket - volt polgármesterünket, aki ezt a folyamatot elindította, kollégákat, tanácsosokat, konzultánsokat és tervezőket - akik hozzájárultak és a mai napig azon dolgoznak, hogy a terveink sikeresek legyenek és az elvárásoknak megfelelően véghez vigyük azokat a közösségünk érdekében.

Folyamatosan azon dolgozunk, hogy a megkezdett beruházásainkat sikeresen és eredményesen végezzük el, ezek után pedig újabb anyagi forrásokat hívunk le, amelyekkel újabb munkálatokat kezdhünk majd el.

A folyamatban levő munkálataink:

- Az elkezdett utca szakaszokon, az *utcák aszfaltozását* befejezzük a **község mind a hét településén**, jelen pillanatban már az utolsó munkálatokat végzi a kivitelező Valdek Impex KFT, még néhány szakaszon kell leönteni a második aszfalt burkolatot az utcákra és a járdákra, majd következnek az útjelző tábláknak az elhelyezése és az úttesten a forgalmi sávok megfestése.

- *Uzonban* folytatjuk az új *Napközi otthon* építési munkálatait, reményeim szerint ebben az évben befejeződik az építkezés és miután a berendezést is sikerül beszerezni, a szülők nagy örömeire kezdődhet a kicsik oktatása - nevelése az új épületben, modern körülmények között.

- *Szentivánlaborfalván* épül a már régen hiányzó Fekete Úgy folyó felett átívelő új *betonhíd*, valamint az 1,7 km hosszú idevezető DC16A út-szakasz, aszfaltburkolattal ellátva.

Szentivánlaborfalvi híd építése

Bikfalvi iskola felújítása

Lisznyói halottasház építése

- *Bikfalván* az idén befejezzük az *iskola épületének a felújítását*, hátravan még a külső festés, a bejárati ajtók rendbetétele és a fűtőhálózat befejezése.

- *Lisznyóban* az utolsó simításokat végzi a kivitelező a bővített és modernizált *kultúrotthon felújítási* munkálatain, következik a berendezés megvásárlása és beszerelése.

- Ugyancsak *Lisznyóban* épül a tavaly ősszel elkezdett *ravatalozóház*, amely az aláírt kivitelezési szerződés értelmében az idén elkészül, következik a bikfalvi halottasház tervezése és építése.

- Sepsimagyarós felé a *DC16-os községi út (vásárosút) aszfaltozási munkálatai* zajlanak, a közel 7 km -es szakaszon két nagyobb méretű híd is fog épülni.

Munkálatok, amelyeket ezután fogunk elkezdni:

- Most készül a technikai terv az *Uzon Községi gázhálózat kiépítésére*, amely öt falunak a gázhálózatát, valamint a lakóknak a rendszerre való rácsatlakozását foglalja magába, Uzon, Szentivánlaborfalva, Lisznyó, Bikfalva és Uzonfüzes településeken. Miután elkészül a terv és megszerezük az építkezési engedélyt, ugyancsak az idei évben elkezdődnek a munkálatok a már aláírt kivitelezési szerződés értelmében. Ezúton is kérem a lakosságnak a türelmét és a megértését azon kellemetlenségek miatt, amelyet az építkezések folyamán kénytelenek lesznek elszenvedni, hiszen köztudott, hogy bármilyen munkálat felfordulással jár, de ahhoz, hogy ezek a beruházások létrejöjjenek, áldozatot kell hoznunk, mindannyiunk közös érdeke, hogy minél előbb megépüljön a működőképes gázhálózat, amely a lakosság kényelmét és jólétét fogja majd szolgálni.

- Az *Uzon Községi ivóvíz- és szennyvízhálózat bővítése*, amely magában foglalja az Uzonfüzes település ivóvíz- és szennyvízhálózat teljeskörű megépítését, valamint a már meglévő rendszerek hiányosságainak a pótlását Uzonban, Szentivánlaborfalván és Bikfalván. A napokban írtuk alá a technikai terv elkészítésére a szerződést, ami után majd következik a kivitelezési munkálatnak a közbeszerzése és reményeink szerint az év végén vagy legkésőbb a jövő év elején a konkrét építkezési munkálatok elkezdése is.

(folytatás a 10. oldalon)

PETŐFI 200

A szerelmes Petőfi

Bizonyára az olvasók közül sokan tudják, hogy a 200 éve, 1823. január elsején született költő és forradalmár fiatalon és szerelmesen nősült meg. Választotta, Szendrey Júlia 17 éves volt, amikor megismerték egymást, 18 éves, amikor Petőfihez feleségül ment, 19, amikor anyává vált, és 20, amikor elveszítette férjét. A gazdasági családból származó, az erdődi Károlyi-birtokon (ma Szatmár megye, Románia) lakó ifjú hölggyel a költő Nagykárolyban ismerkedett meg 1846 szeptemberében. Már a megyei bál előtti napon meglátta őt a parkban sétálni szállása ablakából, és nagyon megtetszett neki a gyönyörű lány. A bálon – akárcsak a mesében – sokat táncoltak, beszélgettek, és mélyen egymásba szerettek. Szendrey Júlia okos és művelt lány volt, a nemes kisasszonyokkal együtt az ország legjobb leánynevelő intézeteiben tanult. Kiválóan zongorázott, több nyelven beszélt, sokat olvasott, mégis különbözött korának jól nevelt leányaitól. Kedvence George Sand francia író-nő, az emancipált hölgyek példaképe volt. Kortárs eszméit ő is átvette: asszonykorában előszeretettel viselt nadrágot, haját rövidre vágatta és a férfiakkal együtt szivarozott. Megismerkedésükkor Petőfi már elismert költő volt, a lány édesapja, Szendrey Ignác azonban nem örült a kialakult szerelemnek. Lányát Uray Endrének, az akkori alszolgabírónak szánta. Megismerkedésük után sokáig nem is találkozhattak. Petőfi levélben küldte el az erdődi birtokra *Reszket a bokor* című versét, melyre Júlia csak ezt válaszolta: *Ezerszer...*

RESZKET A BOKOR

Reszket a bokor, mert
Madárka szállott rá.
Reszket a lelkem, mert
Eszembe jutottál,
Eszembe jutottál,
Kicsiny kis leányka,
Te a nagy világnak
Legnagyobb gyémántja!

Teli van a Duna,
Tán még ki is szalad.
Szívemben is alig
Fér meg az indulat.
Szeretsz, rózsaszálam?
Én ugyan szeretlek,
Apád-anyád nálam
Jobban nem szerethet.

Mikor együtt voltunk,
Tudom, hogy szeretted.
Akkor meleg nyár volt,
Most tél van, hideg tél.
Hogyha már nem szeretsz,
Az isten áldjon meg,
De ha még szeretsz, úgy
Ezerszer áldjon meg!

(Pest, 1846. november 20. után)

Az ős végi vallomást azonban gyötrődések követték. Petőfi olyan híreket hallott, hogy Szendrey Júliát eljegyezték, ezért kétségbeesésében gondolt egyet, és megkérte Prielle Kornélia, az ünnepezt színésznő kezét. A hölgy igent mondott, ám amikor kiderült a költő valódi indíttatása, és az is nyilvánvalóvá vált, hogy Júlia nem menyasszonya még senkinek, 1847 májusában Petőfi váratlanul Erdődre látogatott, és titokban megkérte szerelme kezét. Eljegyzésük napjáról így írt Szendrey Júlia a naplójában: „*kezdődött a boldogság, mely ismét jóvá tenné egy élet keserűségét. E napon együtt voltunk!... e napok óta vagyok Petőfi jegyese, s e nap óta szeretem őt jobban, mint mindent a világon. Mit tettem és mondtam e napon, azt nem tudom, csak annyit, hogy az felér eddigi életem minden napjaival.*”

Az apa féltette leányát, de végül megenyhült, és beleegyezett a házasságba. Az esküvőt megismerkedésük első évfordulóján, 1847. szeptember 8-án tartották meg az erdődi vár kápolnájában, majd másfél hónapot a koltói Teleki-kastélyban töltöttek. E hosszú nászút alatt további szerelmes versek születtek – mint a *Szeptember végén* –, de Szendrey Júlia is írt. Naplórészleteit épp Petőfi jelentette meg az *Életképek* című közkedvelt folyóiratban. Mindvégig biztatta feleségét az írásra, akinek halála után meg is jelentek levelei, naplói. Júlia műfordítással is foglalkozott, Andersen híres meséinek – mint *A rendíthetetlen ólomkatona* vagy *A kis hableány* – első magyar fordítását neki köszönhetjük.

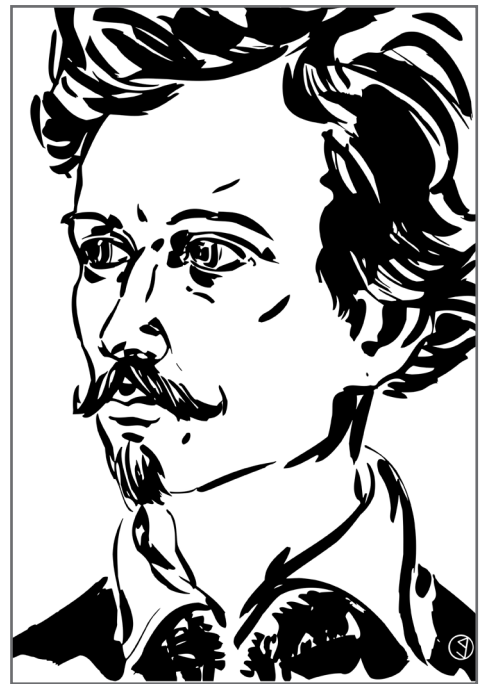

SZEPTEMBER VÉGÉN

Még nyílnak a völgyben a kerti virágok,
Még zöldel a nyárfa az ablak előtt,
De látod amottan a téli világot?
Már hó takarja el a bérci tetőt.
Még ifju szívemben a lángsugarú nyár
S még benne virít az egész kikelet,
De íme sötét hajam őszbe vegyül már,
A tél dere már megüté fejemet.
Elhull a virág, eliramlik az élet...
Úlj, hitvesem, úlj az ölembé ide!
Ki most fejedet kebelemre tevéd le,
Holnap nem omolsz-e sirom fölibe?
Oh mondd: ha előbb halok el, tetemimre
Könnyezve borítasz-e szemfödelet?
S rábírhatsz-e majdan egy ifju szerelme,
Hogy elhagyod érte az én nevemet?
Ha eldobod egykor az özvegyi fátyolt,
Fejfámra sötét lobogóul akaszd,
Én feljövök érte a síri világból
Az éj közepén, s oda leviszem azt,
Letörlni véle könnyűimet érte,
Ki könnyeden elfeledéd hivedet,
S e szív sebeit bekötözni, ki téged
Még akkor is, ott is, örökre szeret!
(Koltó, 1847. szeptember.)

Az 1848-as forradalmi eseményekből Petőfiné is kivette a részét. Nemcsak azzal, hogy férjének karkardát készítette és maga is nemzeti színű főkötőt viselt, hanem azzal is, hogy forradalmi lelkületű nőtársaival együtt megalakították a Magyar Radikál Hölgyek társaságát. A magyar nőnevelés úttörői, Teleki Blanka és Karacs Teréz mellett közéjük tartozott Pulszky Terézia is, aki *Egy magyar hölgy emlékiratai* című művében emlékezett vissza a forradalomra és azt követő menekülésre. A Radikál hölgyek ugyanúgy megfogalmazták 12 pontjukat, mint a márciusi ifjak. Kiváncsainkat Vahot Imre jelentette meg a *Pesti Divatlapban*, 1848. áprilisában. A hazafias lelkületű hölgyek kifejtették, hogy a nő ne csak a gazdasszonyi és a háztartási munkában legyen jártas, hanem ismerje a világ ügyeit és a politikai viszonyokat is. Vegyen részt a közügyekben, pártoljon minden olyan ügyet, amely a haza előmenetelét segíti. Legfőbb feladata azonban az legyen, hogy nemes lelkű, hazaszerető gyermekeket neveljen. Az anyák mindaddig ne tanítsák idegen nyelvekre gyermekeiket, amíg azok a nemzeti nyelven tökéletesen nem beszélnek. A magyar hölgy pártolja a nemzeti irodalmat és a művészetet. Azok a hölgyek, akik tehetséget éreznek magukban, vegyenek kezükbe tollat, s írjanak a haza és a nőnem dicsőségére, de közben női kötelességeikről se feledkezzenek meg. Minden nő képeztesse magát festészet, ének és zene területén, és lehetőségeihez képest támogassa a hazai ipart.

Petőfi Sándor és Szendrey Júlia egyetlen gyermeke is a márciusi

események idején fogant. Az 1848 decemberében született fiú a Zoltán nevet kapta. A költő azonban már nem csak verseivel akart harcolni a magyar szabadságért, hanem maga is kardot ragadott. Feleségével utoljára 1849 júliusában Tordán találkozott. Ezt követően még két levelet küldött Júliának, majd nyoma veszett. Egyesek szerint a segesvári csatában meghalt, mások szerint orosz fogságba került, és azt nem élte túl. Felesége kétségbeesve járta be Erdélyt, sőt Törökországba is készült, hogy esetleg ott megtalálja férjét, Haynau azonban megtagadta útlevélkérelmét. A nemzet özvegye – ahogy akkor Petőfi feleségét nevezték – gyermeke felnevelésének érdekében, 1850 júliusában egyik családi barátjukhoz, Horvát Árpádhoz történészhez ment feleségül. Négy gyermekük született, de házasságuk boldogtalan volt. Júlia nem volt még negyven éves, amikor 1868 szeptemberében meghalt. A Petőfi család sírhelyére temették, és sírfelirata is első férje, nagy szerelme nevét őrzi. Halálos ágyán édesapjához írt levelében ezt olvashatjuk Petőfivel töltött rövid házasságukról: „*Apám azt mondta, hogy én boldogtalan leszek Sándor mellett. Asszonynak még nem adatott olyan boldogság, mint amit én éreztem, mikor együtt voltunk Sándorommal. Királynője voltam, imádtam engem és én imádtam őt. Mi voltunk a legboldogabb emberpár a világon s ha a végzet közbe nem szól, ma is azok volnánk.*”

A Petőfi emlékében mi is emlékezzünk a nagy költőre, aki nemcsak a márciusi forradalmat szította fel verseivel, hanem örökérvényű érzéseket is megfogalmazott költői képei által.

Várallyay Réka

„Volt egyszer nagyon régen egy sziget, ahol emberi érzések éltek. Egy napon az érzések tudomására jutott, hogy a sziget süllyed, ezért valamennyien előkészítettek a hajóikat és elhagyták a szigetet. A Gazdagság egy luxushajón úszott el a Szeretet mellett, a Büszkeség egy csodaszép hajóval közlekedve hagyta el a szigetet, a Bánat egyedül akart hajózáni, a Vidámság füttyörészve hagyta el a kikötőt. A Szeretet és a Tudás szomorúan lóbálták lábukat a vízben, mikor egy régi, ósdi csónak közeledett feléjük, benne az Idővel. Az Idő intett, ők meg beszálltak a csónakba. Amikor partot értek, az Idő elment. A Szeretet megkérdezte a Tudást:

– Miért segített rajtunk az Idő?

– Mert csak az Idő értette meg, hogy mennyire fontos az életben a SZERETET – válaszolta a Tudás.”

Kedves Mindannyian, Húsvét közeledtével talán viszszatekintünk életünk elmúlt időszakra, amelyben sokan megtapasztalhattuk a Tudás fontosságát, az Idő mértékét és a Szeretet hatalmát. Sokszor éreztük, hogy az a sziget, amelyre felépítettük érzéseinket, szokásainkat, napirendünket, már nem a régi és a dolgok, az események állandó változásban vannak.

Az iskola életében sem volt ez másként, hiszen az Iskola másként héten a pedagógusok több héten keresztül készítették a tematikus tervezetet, azért hogy a tanulók megélik a Jókedv és a Tudás hajóján mindazokat a tapasztalásokat, érzéseket, melyek azt tudatosították bennünk, hogy a befektetett munka megtérül, az elvetett magok önálló életre kelnek.

A márciusi szél magával hozta a márciusi ifjak lelkületét is, hiszen az iskola tanulói minden tanegységben megemlékeztek a 48-49-es eseményekről és Petőfi Sándor nagy költőnk 200 éves születésének évfordulójára készített műsort adtak elő a Csere néptáncsoport közreműködésével.

Húsvét közeledtével, a mindennapok tanórái mellett, a pedagógusok terveket készítettek a minisztérium által javasolt tematikus Zöld hétre, melyen a gyermekek, tanulók ízelítőt kaphatnak azon környezetvédelmi programok fontosságáról, amelyek a fenntartható élet erőforrásait képezik. A húsvéti ünnepkörrel se feledkeztünk meg, hiszen készülünk hagyományos tevékenységeinkkel, melyekből nem maradhat ki a tojásírás és a táncmozgás sem.

A húsvéti üzenet talán erre az időszakra az, hogy bár nem egyformán gondolkodunk, nem hasonló gyorsasággal érkeznek az eredmények a tanulók életében, de az idő vár bennünket a parton, kívárja, míg minden tanuló beérkezik.

Hogy kinek, kinek merre halad a hajója, vagy hogyan építi tovább szigetét nem láthatjuk előre, de bízunk benne, hogy az idő tartogat tanulókat, pedagógusokat, szülőket számára olyan tartományokat, amelynek grafikonja ezúttal értelmezhető lesz mindannyiunk számára, mert ki-köthetünk egy olyan szigeten, ahol a jövőben is otthon érezhetjük magunkat.

Addig is kívánom, hogy fújjon hátunk mögül a szél!
Süsse arcunkat a nap! Az eső puhán essen földjeinkre!
És hordozzon tenyerén a jó Isten!

Áldott Húsvéti Ünnepeket!

Szabó Margit,
intézményvezető

FELTÁMADÁS ELŐTT

Március idusán túl, Húsvét előtt vagyunk: a magyar szabadság és az emberi szeretet, béke két nagy ünnepe között. Március 15-éről már nehéz újat mondani, jól tudjuk, hogy ez a nap az európai nemzetek tavaszának pillanata, a magyar történelem fényes csillaga, a modern Magyarország születésnapja, az Európával lépést tartó magyarság nemzetté válásának magasztos ünnepe. A magyarság elpusztíthatatlan szabadságvágyának egyik legszebb és legerőteljesebb megnyilatkozása. Az a szabadságvágy, mely oly sokszor megmutatkozott a múltban, és bizonyára így lesz ez a jövőben is. Az a szabadság iránti vágy, amely alkotó cselekvéseink iránytűje. Legalábbis mindenkoron annak kell, kellene lennie!

Gyakran emlegetjük a szabadságot, a szabadság vágyunkat, de vajon egyáltalán belegondolunk-e abba, hogy mit is jelent a szabadság maga? Hiszen vannak, akiknek csupán csereárút egy kis zsíroskenyérért, jobb állásért és a biztonság kényelméért; vannak, akiknek szabad utazgatást a nagyvilágban; vannak, akiknek a minden korlát nélküli cselekvést; vannak, akiknek a szabad beszédet. De vannak, nem is kevesen, akiknek mindezek fölött az anyanyelven való szabad álmot, imádságot, tanulást, gondolkodást jelenti. Mi magyarok, különösen itt Erdélyben, de akár Kárpátalján is, tudjuk, hogy e tekintetben – Petőfit parafrázálva – nem állhatunk meg, mert nincs itt még a Kánaán! Van még teendők, mindig van teendő a szabadságunkért! De van-e erőnk is hozzá?

Márai Sándor 1945-ben azért aggódott, hogy a magyar népnek kiveszett az erkölcsi kivetőereje. Csalódottan írta saját magyarjairól: „S mindent kívülről várnak; tegnap a németektől, most az oroszoktól, holnap az amerikaiaktól. Nemzetet építeni nem lehet külső segítséggel; csak belülről lehet.” Egy korábbi szociológiai felmérés szerint, furcsa, ellentmondásos módon, a magyarság mind a komformizmus, mind a szabadságvágy tekintetében a világon az élen áll. Szerb Antal Vörösmarty kapcsán írja, hogy a költő „felismerte magyar természet legsúlyosabb veszélyét, a tettiszonyt. A magyar megelégszik azzal, hogy elgondolja, esetleg elmeséli, hogyan is kellene megtennie a dolgokat, és a megvalósítást rábízva másra, a sorsra, a semmire.”

Valóban ilyenek lennénk? Szeretjük a szabadságot, de azt másoktól – a nagyhatalmaktól, a Történelemtől, Csaba királyfitól – várjuk? Vagy mégis van erőnk belülről is építkezni? Petőfi, Jókai, Vasvári, a márciusi ifjak és a szabadságharcosok példája lehet iránytűnk, az ő ragaszkodásuk a szabadsághoz és a békéhez. Az alkotó írástudó, költő, író kezében van ez az iránytű, számára ez súlyos minden mást felülíró erkölcsi parancs, sosem feledve, hogy nem csak a máért vagyunk felelősek: „a haza örök, s nem csak azíránt tartozunk kötelességgel, amely van, hanem az iránt is, amely lehet, s lesz” – amint azt Kossuth Lajos mondta volt.

Petőfi ama március idusán a 12 pont elé odaírta, hogy „Legyen béke, szeretet és egyetértés!” Most, Húsvét előtt, különösen a szomszédban zajló háború láttán, fájdalmasan tapasztaljuk, hogyan feszítik keresztre nap mint nap Krisztust, mindazt, amit ő jelent: a szeretetet, a békét, az egyetértést, és ezzel együtt a mindezeket tápláló szabadság eszményét. De tehetünk-e mást? Reménykedünk a Feltámadásban!

Beke Mihály András

Istenfogyatkozás

London egyik külvárosában megkérdezték egy néger diáktól, hogy mi a véleménye Európáról. Legnagyobb bűne – hangzott a válasz, hogy megöli az Istent. Megöli az Istent a meg nem született gyermekekben, a hitetlenül nevelt ifjúságban, a szétdúlt családokban, az öregek gondozásának elhanyagolásával, a pénz istenítésével. S valóban az elmúlt kétezer év történelme olyan, mint a feltámadt Krisztus üres sírja. Azt érezzük, hogy Jézus nincs jelen a mindennapjainkban. Mi mozgatja azóta is a világot? A pénz, a hatalom és az élvezet. Mindhárom idegen Jézustól.

Húsvét ünnepe arról beszél, hogy a feltámadt Isten Fia nélkül nem támadhat fel az emberiség a háborúk, a gazdasági válság, az erkölcsi fertő és a lelki halál sírjából. Nélküle meddő erőfeszítés a békére törekvés, a régiók, országok, nemzetek közötti megállapodás, a parlamenti viták, a megkezdődött háború befejezése, a kisebbségek jogainak tiszteletben tartása. Nincs boldog jövőnk, mert nem engedjük hétköznapijainkat beragyogni a feltámadt Jézus fényességével.

Kedves falusfeleim! Krisztus sírjába temessük el egyéni, családi és nemzeti bűneinket, péteri gyávaságunkat, júdási tolvajlásunkat. Sokszor úgy érezzük, hogy nagy az ellenszél, sok a visszahúzó erő és képtelenek vagyunk kiállni mellette, mint ahogyan azt egykor az apostolok is tették. Kérjük közösen a feltámadt Krisztust, hogy segítsen meggyújtani földi életünk kialvó mécsesét, hiszen nem könnyű húsvéti embernek lenni a mai világban. Krisztus keresztyén útmutatónk és eligazítónk az életben.

Jézus neked és nekem is meg akarja mutatni, hogy a világban mi az igazi érték és mi a hamis látszat.

Adósok vagyunk az értünk elvérezett Krisztusnak a szívünkkel. Mindnyáján tegyük fel magunknak a kérdést: Mit tehetek, hogy szenvedésemben is megmutassam hitemet és szeretetemet? Jézus tőlem is megkérdezi: Szeretsz te engem? Rendben van-életem vagy csak úgy tűnik, hogy rendben van?

Jézus arca a kereszten a legszebb, és ez az arc megtanít megbocsájtani, felemelni és újra azt mondani: én sohasem ítélek el. Jézus győzött a halál felett. A vesztes – győztes! Mert él! Ma is él! Most is jelen van! „Istenünk

Te mérhetetlen kegyelmed gazdagon elhalmoz minket áldásával. Íme, a te szeretett gyermeked vagyok, történjék velem szavaid szerint.”

Mennyei Atyánk!

Erősítsd meg Uzon község lakóit, hogy hitben járjanak! Adj bátorságot, hogy kövessenek téged s úgy haladjanak üdvösségük felé.

A feltámadás biztos hitével kívánok mindenkinek méltó ünnepet!

Pénzes Klára

ny. tanítónő

HONVÉDSORSOK ÜZENETE • A Hadi Lap

A lap beharangozásában ez volt olvasható: „Mióta felharsant a szabadság üdvezítő ígéje Erdély, különösképpen a Székelyföld örökemlékű történeteknek volt a szemtanúja, ezek feltárása a megjelenésre váró lap, a Hadi Lap feladata lesz. Biró Sándor tervei szerint az újság felhívást, „szózatot intéz majd a szabadság dicső harcosaihoz.” Legfontosabbak voltak a Bem, Görgey, Perczel generálisok harcainak győzelmei, veszteségei. A Lap 3. számában június 11-én azt írja, hogy a haza hű fiai látogassák meg a Gyimesi szoros hegyláncait, ahol hősies helytállással védik honvédeink az ellenséget visszaverve a haza földjét. Július 2-án a 7. szám még ezt olvashatni: „Magas pártfogásra találván lapunk Honunk lelkes fiai és leányainál, hetenként kétszer adjuk ki, mikor csak a hadgyakorlat engedi.” Ám hamarosan minden megváltozik, és eltűnik a Hadi Lap is a múzeumi süllyesztőben.

Egyed Ákos kolozsvári történész úgy vélekedik, hogy a lap megfelelt rendeltetésének, ma pedig 1848–49 történetének egyik forrása. Az Erdélyben megjelent magyar nyelvű hadilapok a szabadságharc idején igyekeztek követni a napi eseményeket, talán jobb körülmények között jöttek létre, mint a Biró Sándor lapja, ám ez nem csökkenti a csíki zárdában megszületett Hadi Lap értékeit.

A Hadi Lap írásait áthatják a Biró Sándor utopisztikus, romantikus forradalmi eszméi, azt hitte, a szabadság zászlaja alatt csak igaz, szép és a közjóra hasznos tettek születhetnek –, így látják az utókor történészei. A szerkesztő számít a városok, falvak jegyzőire, papjaira, tanítóira. Fel is szólította a papságot, hogy álljanak be a nemzetőrségbe,

őt is ekkor nevezi ki Szabó Sándor alezredes tábori papnak). Megszólítja olvasóit, nőket, férfiakat, kéri, hogy lássák el a lapot a megjelölt tartalmú hírekkel. felszólítja előfizetésre az erdélyieket. A kiadás helye Csíkszereda, a lap utolsó oldalán ez áll még: „szerkeszti Biró Sándor százados, nyomatik a Csík Somlói zárda betűivel.”

A kiadvány alapvető célja volt, hogy sugározza a szabadság szellemét, ahol a zsarnokság uralkodik, és nyújtson segítséget az elnyomottaknak rabláncuk széttörésében. Biró Sándor lelkesítő beszédeit ki is nyomtatják. Az utolsó szám július 16-án látott napvilágot. Ez már az oroszok előrenyomulásáról tudósít, mégis igyekszik bizakodó hangnemet megütni, de kiérződik belőle az aggodalom. Akkorra a magyar csapatok visszavonulóban vannak, Kolozsvár felé tartanak. Ezzel be is fejeződik a hadi lap története.

Ám Erdély nem menekülhetett a császáriak segítségére beözönlő orosz csapatok elől. Június 19–22. után meginduló orosz betörés után kezdetét vette a haza földjét védő harc, egymás után zajlottak le a szabadságharc elleni véres csaták, Kökös, Eprestető, Nyergestető...

Gál Sándor ezredes úgy becsülte június 27-én, hogy egy maroknyi emberrel a kökösi hídnál megküzd a tízszer nagyobb orosz erővel, ezért az összes erejét Uzonnál összpontosította. A győztes, de megfogyatkozott székelyek maradék csapatukkal visszavonultak, ám az ellenség a védtelen településeket feldúlta, kirabolta, Kézdivásárhelyen az ágyúöntés kellekeit összetörte. Aztán július 2-án lezajlott a második kökösi csata is, melynek leírását Kiss Antal őrnagy naplójából

ismerjük: „Július 2-án előőrseink Uzonnál megtámadatván kezdetét vette egy makacs, elkeseredett harc, mely nagy veszteségek árán, de fegyvereink győzelmével végződött. Az ellenséget előrenyomulásában megakadályoztuk. Az ütközet véres volt, az áldozatok között volt Gábor Áron tüzér őrnagy is.” A Hadi Lap júl 9-én közölte Gál Sándor ezredes jelentését a kökösi csatáról. Leírta a nyolc órán át tartó tüzérségi párbajt, az orosz lovasság támadását. Kiemelte a székely huszárezredre tartozó katonák és a Vilmos huszárok bátorságát, hősiességét. Az ellenség erejét mintegy tizenöt ezer főre becsülte, köztük kétezrednyi lovas, ezek elől végül kénytelenek voltak kiinduló állásaikba visszavonulni. Biró Sándor lapja, a hadi Lap július 9-én, a 8. számban említi a július 2-i kökösi csata eseményeit, a bátor honvédek között Gyertyánffy hadnagy bátor helytállását. A hadnagy akkor sem hátrált meg, szakaszával, amikor megjelentek a kozák lovasok, bevárta az ellenséget, és a közelről leadott lövések igen hatásosak voltak, a megriasztott ellenség visszavonult. (Talán mégsem csak találgatás, gondolja e sorok írója, hogy néhány hónap múlva, amikor még minden élesen élt Biró emlékezetében, ő maga is menekült sok ezer társával együtt, álnevet vett fel, hogy olyan nevet választott (Gergelyfi Endre), amely Gyergyánffy Ferenc hadnagy bátorságára emlékeztette.

A karácsonyi számban megjelent hosszabb tanulmány első részét olvashatta a kedves olvasó, az események folytatásáról és a Biró Sándor soráról majd a harmadik részben értesülhetnek az olvasók.

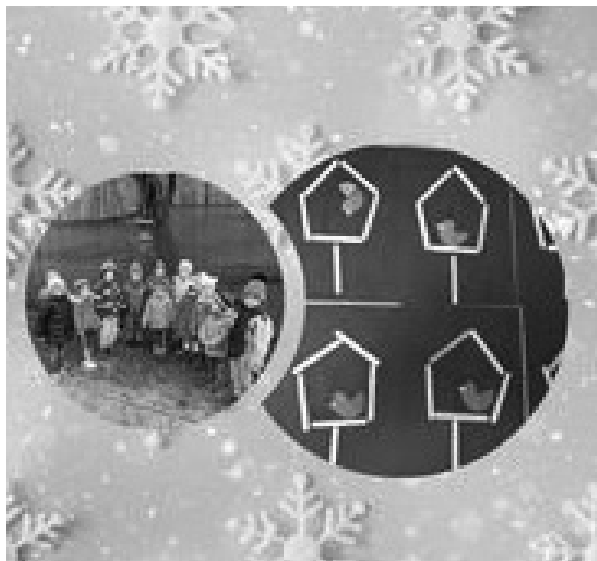
Serdült Benke Éva

Télutó az oviban

A vakáció pillanatok alatt elszaladt. Januárban új tervekkel, reményekkel tértünk vissza az oviba. Terveket szőttünk: hóembert építünk, hógolyózunk, szánkózunk. Vártunk csak vártunk, sajnos a kevés hó miatt tervünk meghiúsult, néha, amikor az ablak fele néztünk, várva a hóesést, észrevettük a fák ágain a madarakat.

Beszélggettünk a madarak téli védelméről, majd közös elhatározással madáretetőt helyeztünk el a közeli fára. Így mindennap lehetőség nyílt arra, hogy megfigyelhessük a madáretető vendégeit. Februárban bár hideg volt, már hallani lehetett a madarak énekét.

Február a farsangolás, a mulatozás időszaka volt. Örömmel készültünk mi is ezekre a napokra, heti témánk központjába a bohóc állt. Verset, mesét hallgattunk, vidám énekeket tanultunk, énekeltünk, színeztünk, rajzoltunk, mókáztunk.

Készültünk az ovis farsangra, ahol mindenki a számára kedves maskarába öltözött. A szülők

pánkóval, pudinggal, szendviccsel örvendeztettek meg.

Lassan tavaszodtunk, a levegőben érezni a nap melegét, csoportunkat is tavaszi díszbe öltöztettük. Megfigyeltük a tavasz első virágát, a hóvirágot, kihangsúlyozva, hogy védett. Készültünk március 8-ra, az édesanyák, nagymamák felköszöntésére csokorba szedett verssel, dallal. Alig egy hét, s már készülhettünk nemzeti ünnepünkre, ahol ovisaink méltó módon emlékeztek elődeinkre. Az ünnep délelőttjén huszárokkal találkoztunk, gyermeki őszinteséggel kérdezték: „óvónéni a huszár bácsinál miért nincs kard?” Békeidő van gyermekeim - feleltem mosolyogva.

S e békeidő még mindig tart az ovinkban is, örömmel, sok játékkal, nevetéssel telnek napjaink. S bár a reggelek még hidegek, hisszük, hogy hamarosan az ovi udvarán játszhatunk, figyelhetjük a tavasz jegyeit, élvezhetjük a nap meleg sugarait.

Marosi Éva óvónő

(folytatás az 6. oldalról)

– Újabb *utak és utcák modernizálására* nyertünk finanszírozást az Anghel Saligny kormányprogramon belül. Ezek a következők: Lisznyópatakon a DC27 községi út egy újabb 280 méteres szakasza, a DC27C községi út teljes hosszúságban (Lisznyótól a magyaros DC16-os útig), amelynek hossza közel három kilométer, Szentivánlaborfalván a másfél kilométer hosszú Temető utca egész hosszúsága és Bikfalván még két kis utcarész, a Kicsi utca 235 méteres egész hosszúsága és a Fő utca egy újabb 100 méteres szakasza. Ezeken kívül sor kerül még az uzonfüzesi DC34-es községi út modernizálására is 1.500 méteren (Uzontól a Fekete-Úgy folyó gátja melletti új út a település bejáratáig).

Ezekre a munkálatokra folyamatban van a technikai tervezés és miután építkezési engedéllyel rendelkezünk, elkezdjük a közbeszerzési eljárást a kivitelezési munkálatokra.

– A *Bikfalvi Kúriák Útja*, hagyományos építészeti stílusban épült házak megőrzését célzó projektre a tavaly októberben írtuk alá a finanszírozási szerződést a Helyreállítási és Reziliencia Program keretén belül, elkészült a technikai terv, most következik a munkálatokra a kiírás, a nyár folyamán pedig elkezdődhetnek a helyreállítási munkálatok is a programban részt vevő nyolc épületnél, amelyek közül hat ház magántulajdonban van, két épület pedig Uzon Község tulajdonát képezi. Mivel településeinken bőven akad hagyományos építészeti stílusban épült ház és kúria, az idén egy újabb hasonló pályázatot nyújtottunk be az Európai Források Minisztériumához, amely Uzon Községben levő újabb nyolc házat foglalt magába, azonban a nagy érdeklődésre való tekintettel, sajnos csak pótlistára kerültünk a harmadik helyre. Ez azt jelenti, hogy csak akkor kapunk finanszírozást, ha az eredeti listáról minimum hárman valamilyen okból kifolyólag kiesnek.

– A *szentivánlaborfalvi kulturális központ* megépítése céljából átadjuk a terepet a Nemzeti Befektetési Alapnak, amely intézményen keresztül fogjuk felépíteni a környék egyik legimpozánsabb kultúrotthonát. Ebben az épületben kapnak majd helyet a településen tevékenykedő

hogy az építkezés idejére átadjuk a terepet az orvosi rendelő mögötti helyen.

– Az idén februárban két újabb finanszírozási szerződést írtunk alá a Fejlesztési Minisztériumban ugyancsak a Helyreállítási és Reziliencia Program keretén belül, az első a *szentivánlaborfalvi orvosi rendelő* épületének az energetikai hatékonyságának a növelésére biztosít anyagi forrást, jelen pillanatban folyamatban van a terv elkészítése, majd a megfelelő lépések betartásával következik a munkálatok kivitelezése.

– A másik, februárban aláírt szerződés a *polgármesteri hivatal épületének* a javítására vonatkozik, ennél a beruházásnál is megrendeltük az előtanulmány elkészítését.

– Az Egészségügyi Minisztériumon keresztül a Helyreállítási és Reziliencia Program keretén belül, egy *integrált közösségi központ* létrehozását célzó pályázatot is letettünk, amely értesítéseink szerint még elbírálás alatt van. Ez a közösségi központ különböző orvosi szolgáltatásokat fog majd nyújtani elsősorban a község hátrányosabb helyzetű lakosai számára, de nem csak nekik. A mostani óvoda helyére tervezzük, mivel miután elkészül az új napközi otthonunk, ez az épület majd felszabadul így a jövőben egy más rendeltetéssel látjuk el a közösség javára.

Az infrastrukturális beruházásokon kívül, fontos számunkra a kulturális élet és a hagyományok megőrzése. Az idei, 2023-as esztendő Petőfi Sándor születésének 200. évfordulója alkalmából Petőfi emlékévvé nyilvánították, e nevezetes évforduló és az 1848–49-es forradalom eseményeire való megemlékezés alkalmából egy ünnepi estét szerveztünk, amelyre meghívtuk a szentivánlaborfalvi férfi dalárdát és az iskolásokat, valamint az uzoni tanulókat, hogy műsoraikkal tegyék még színesebbé és emlékezetesebbé ezt az eseményt és idézzék elő a Petőfi Sándor és a márciusi ifjúk szellemét. Örömmel számunkra, hogy településeinken ennyi tehetséges felnőtt és fiatal van, elismerésre méltóak azon személyeknek, akik összetartják ezeket a csapatokat és néha áldozatos munkával, de teljes odaadással megtesznek mindent azért, hogy a hagyományainkat tovább éltsék, és a kultúránkat megőrizhessük.

Az idén is megrendezésre kerül júniusban a hagyományos *Uzon Községi Napok rendezvényünk*, áprilisban *kulturális napokat* szervezünk, valamint az őszi folyamán szeretnénk visszahozni a *termés napokat* is, amelynek keretén belül a tavaly elkezdett, a gyerekek körében nagy érdeklődésnek örvendő, interaktív töklámpa fara-

gással egybekötött délutánt is megismételnénk.

Mint minden évben, az idei költségvetésben is pályázati összegeket hagytunk jóvá, amelyekkel egyházi, kulturális, ifjúsági és sport tevékenységeket támogatunk részben. Ily módon finanszírozzuk az uzoni Tatrangi Sándor Általános Iskola tanulóinak a táncoktatását, kifizetve az oktató bérét, hisz fontos a közösségnek, hogy gyerekeink úgy nőjenek fel, hogy ismerjék a néptáncokat, a hagyományokat és részt vegyenek a produkcióikkal a nevezetes eseményeken. Támogatjuk a szentivánlaborfalvi L'art egyesületet a már hagyományossá vált néptáncotlalkozó megszervezésében a Szentivánlaborfalvi Falunapok keretén belül, az Atlantisz Egyesületet az éves fűvós találkozó megszervezésében, az IMUK Egyesületet pedig az általuk szervezett mini foci bajnokságban és a felszereléseik bővítésében. Ugyancsak anyagilag támogatjuk az uzoni önkéntes tűzoltók egyesületét a felszereléseik folyamatos feljavításával és bővítésével, valamint a történelmi egyházainkat a javítási munkálataikban. A helyi sporttevékenységet felpártolva, minden évben egy nagyobb összeggel finanszírozzuk a Vénusz sportegyesületet, kérem a foci kedvelő fiatalokat, hogy vegyenek részt a helyi csapatban, hisz a támogatás célja, hogy a község területéről származó sportolni vágyó fiatalokat felkaroljuk és tevékenységükben segítsük. A Diakónia Egyesülettel kötött szerződésünk értelmében, ebben a tanévben is, újra beindult a délutáni oktatás, amelynek finanszírozását a szülői hozzájáruláson kívül, a helyi költségvetésből és a megyei tanácstól megpályázott összegből finanszírozzuk. Ugyancsak a Diakóniával végeztetjük az otthoni idős és beteg gondozást is, ez a szolgáltatás nagy segítség az egyedül élő és az ápolásra szoruló személyeknek.

Újra itt a tavasz, mindent beborít a virágaival és a zöld színével, a természetben lenni pedig nagyszerű dolog, ez a periódus jó alkalom arra, hogy minél több időt töltsünk kint a szabadban, élvezzük az egyre erősebbé váló napsugarakat, hallgassuk a madarak csicsérgését, a szellő sutogását, és ezáltal töltődünk fel minél több pozitív energiával.

Húsvét alkalmából azt kívánom mindenkinek, hogy legyen boldog, szeretetteljes, családi és baráti környezetben eltöltött ünnepük.

Aldott húsvétot kívánok mindenkinek!

Bordás Enikő

Uzon Község Polgármestere

Szentivánlaborfalvi kulturális központ látványterve

egyesületek, mint a Szi@, a L'art, a Székely István dalkör és mindazok, akik tevékenységükkel hagyományos, közösségi, kulturális tevékenységeket folytatnak. A helyi tanács a februári soros ülésén elfogadta a beruházás technikai mutatóit és költségvetését, valamint döntött arról,

A Kovászna megyei prefektúra munkaközösségének nevében
áldott húsvéti ünnepeket kívánok!

dr. Ráduly István
prefektus

Egy emberből az marad meg, ami az emberek emlékezetében róla megmarad

Az utóbbi 10-15 évben Uzonról, a szülőfalumról sok mindent írtam, akárcsak a hozzátartozó Lisznyóról és Magyarósról is. Mostani írásom egy kissé fájdalmas témát boncolgat, mert azokról a „néhai uzoniakról” szeretnék írni, akik a II. világháború és 1989 között elmenekültek, kivándoroltak az új világba, vagy kitelepedtek ilyen-olyan okok miatt. (Leginkább politikai meggondolásból)

A 20-as évek elején, sőt még hamarabb, az I. világháború utáni rossz anyagi helyzet társadalmi bizonytalanság, munkanélküliség miatt rengetegen eladták szerény vagyongajukat és kivándoroltak, ki amerre tudott. József Attila „Hazám” című versének csak egy szakaszát idézem, mert sokmindenre találunk benne utalást:

„Sok urunk nem volt rest, se kába,
birtokát óvni ellenünk
s kitántorgott Amerikába
másfél millió emberünk.”

Ezekből sokan nem tértek haza sohasem. Beolvadtak az új világba, eltűntek, akárcsak nevükről az ékezet.

Uzonból egy családról tudok, akik Amerikában telepedtek le, mégpedig OHIO államba, mert Fám Ferenc, a család egyik fia hazatért, a többiek ott maradtak talán Los Angeles-ben, de már nem élnek. Az 1980-as évek közepén szép pénzösszeggel segítették az itthoniakat mert három Dacia árát küldték el a Fám család uzoni tagjainak. Fám Feri bácsi sokáig a falu mozigépésze volt és sokak szerint már ott, a messzi Amerikában megtanulta, hogy milyen rendkívüli hatással van a reklám az érvényesülésben a kasszasiker elengedhetetlen feltétele. Nagyon jó összeköttetései voltak a Brassó területén élő mozisokkal, mert sok esetben Uzon népe hamarabb láthatott olyan nagyszerű filmeket, amelyek a közeli városokban még nem voltak műsoron sem.

A II. világháború, a „kicsiny magyar világ” után ilyen-olyan okok miatt sokan elmentek, főleg Magyarországra. Az én családomban is megtörtént a bomlás, a kiszakadás.

Édesapám legidősebb lánytestvére, Karolina és lánya, valamint férje, Váncsa József 1946-ban éjjel menekültek el a szülőfaluból.

Az ok a következő: Váncsa József hazatért a háború utáni orosz fogásból, és amikor meglátta, hogy a néptanácsban a román zászló van kitűzve, meggondolatlanul letépte, megrongálta. Ez akkor is, most is nagy bűn, ezért el kellett menekülniük egy paplan, egy párna s a rajtuk levő ruha volt, amit vittek. Budapestre kerültek, még mások is mentek akkoriban (pl. Tóth Zsigmond, Tóth Júlianna, Buzsi Mária, Császár Gyula Debrecenbe, a testvére Császár Zoltán Budapestre, Kесе Nusika Miskolcra, Bordás János szintén Budapestre – őt 1956-ban megölték, állítólag a kommunista múltja miatt).

Hosszú ideig nem jártak haza, csak levél által tartották a kapcsolatot az uzoniakkal, a rokonokkal.

Családunk anyai ágának nagy vesztesége, nagyanyám sírig tartó bánata volt, fiának Sziógyártó Ignácnak a halála. Ignác bátyám végigharcolta a II. világháborút, volt Ukrajnában, volt a don-i csatában mint rádiós, de szerencséje volt, épen hazatért, azaz nem haza, hanem Magyarországra, Veszprém megyében, Ajkán alapított családot. Házasságából 2 fiú született, Sziógyártó Sándor és István, akik 1954-ben voltak itt Uzonban először, majd 1976-ban másadszor, de csak Pityu volt a feleségével. Így hullik darabjaira egy székecske család, s az a folyamat azóta is zajlik, sőt óriási méreteket öltött, főleg az utóbbi években Sziógyártó Ignác 1951 novemberében gyilkosság áldozatául esett, de mindez csak 1956-ban derült ki, egy falubeli elárulta a gyilkost, s a halál körülményeit. Így, aki végigharcolta a II. világháborút s épen hazajött, el kellett pusztuljon, hazájától távol, az ajkai temetőben pihen.

Szintén egy fájdalmas gyermekkori emlékem Bartha Jánosné búcsúja Uzontól, a református templomtól mindenki sírt, valamikor az 1950-es évek derekán, áldott emlékü Nagyobb Péter református lelkész megható búcsúval, felejthetetlen prédikációval látta el a nagy útra készülő édesanyját. (Akkor láttam először sírni idős, meglehetősen fiatal férfiakat is)

1945 január 13-án Lisznyóból Lexter Hans nevű német származású lakost egyszerűen elvitték Oroszországba, mint fogoly katonát mert, akkor ez volt a rendszer irányelve, megboszulni a németeket a II. világháborút. A felesége, akivel törvényesen nem volt megesküdvé itthon maradt két kicsi leánykával a fenn említett Lexter Hans orosz fogoly volt, rettenetes körülmények között, 35 kg-ra lefogyott 1949-ben valamilyen úton-módon eljutott az oroszországi németek településeire s egy asszony segítségével elszöktek nyugatra, Németországba, éspedig Münchenbe. 1950-ben megnősült, bányában dolgozott, ott is kemény kimerítő munka jutott számára. Ezért úgy döntöttek, hogy elhagyják Németországot. Beadták a kérelmet a kitelepítéshez, s legelsőknek jóváhagyták az Ausztráliába való kitelepedést. Így 1954-ben kiutaztak, Melbourne-höz közel vettek egy telket, házat épített, rózsakertet az udvarra. Az itthon maradt édesanya nehéz körülmények között semmi segély nélkül nevelte a 2 leánykát. A nevük Kovács maradt, mert a szülei nem házasodtak össze törvényesen.

Lexter Hans 1983-ban hazalátogatott, többször küldött csomagot, de azt sohasem kapták meg. Kovács Elvira, Lexter Hans lánya végre 1995-ben kiutazhatott Ausztráliába, 2 hónapig ott is tartózkodott. Mint már említettem, a II. Világháború után, az elvesztett haza miatti fájdalom sokakat arra késztetett, hogy Magyarországon folytassák életük fonalát. Íme egy pár név azokból akik kitelepedtek:

1. Császár Gyula – Debrecen
2. Császár Zoltán – Budapest
3. Táborné Buzsi Mária – Budapest
4. Kесе Anna – Miskolc (férje után Kuti)
5. Tóth Zsiga és családja – Budapest
6. Tóth Júlianna – Budapest
7. Hinschorn Tibor – Izrael
8. Szabó Sándor – Svédország
9. Bartha család – Ausztrália
10. Szabó Zsuzsanna (Szabó J. lelkész lánya) – Miskolc
11. Szakács Zoltán – Németország
12. Timár Borbála – Amerika
13. Lázár Klára – Kanada
14. Lázár Leire – Kanada
15. Fejér Cecilia – Debrecen
16. Veress Alpár – Eger
17. Veress Enéh – Budapest
18. Vajna Zoltán – Ausztria

Lehet, hogy még vannak mások is, de az emlékezetem tovább már nem terjed, csak ezekre emlékeztem. Volt olyan időszak, amikor őket irigyltük az „átkosban” de azt, amin ők átmentek a kitelepedések, kiszökések alatt biztos senki sem kívánta magának. Sokat kellett a lágerekben élniük, meg kellett tanulniuk az ország nyelvét, s majd az elhelyezkedés, amely általában alulról kezdődött.

Lehet, hogy a régi közmondás most is időszerű, amely szerint „mindegy jó, de a legjobb otthon”

Írásom zártával kívánok Kellemes Húsvéti Ünnepeket az olvasóknak.

2023. március 27., Uzon

Ambrus Anna

Vissza a könyvtárba!

Az elmúlt évek megnehezítették az Erdélyi Lajos Uzon Községi könyvtár működését is de bízunk abban, hogy a kényszerhelyzet után azok is visszatérnek hozzánk, akik az elmúlt időszakban többé vagy kevésbé elmaradoztak. Gondolkodtunk hogyan tegyük még interaktívabbá, szélesebbé az olvasószolgálatunkat, teremtsünk új lehetőségeket arra, hogy elérhetőek legyünk, kölcsönözzünk, rendezvényekkel álljunk közösségünk rendelkezésére. Adódik a kérdés, hogy az internet, a digitalizáció, a mindenhol, akár kéretlenül is ránk zúduló információ korában ki jár még könyvtárba. Hiszen szinte minden elérhető online, sokszor úgy is érezhetjük, hogy az audiovizuális tartalmak átveszik az uralmat az írásbeliség fölött. Ez szerencsére még nem következett be, és remélhetőleg

nem is fog, bár ki tudja, milyen egyéb módjai alakulnak még ki a kommunikációnak, de én abban bízom, hogy nincs az az agyhullámok keltésével vagy bármi egyéb, ma még el sem képzelhető módon érkező tartalom, ami eltörölhetné az érzést, amikor kinyitunk egy könyvet.

Ki jár ma még könyvtárba?

Jellemzően gyerekek, akiket csoportosan visznek, munkanélküliek, nyugdíjasok, meg azért van néhány elszánt kutató, aki betéved. A törzsolvasók leginkább nyugdíjasok. Ez a jellemző, meg iskolások a kötelezők

miatt, néhány főiskolás. Nem hiszem, hogy máshol nagyon más lenne a helyzet.

Igyekezünk az olvasóink felé lépni, közeledni különböző rendezvényekkel és tevékenységekkel.

A gyerekeknek animációs és családi filmeket vetítettünk, amire nagy volt az érdeklődés.

A gyerekek jól érezték magukat, film közben hallani lehetett, ahogy jóízűen ropogtatták a nekük szánt kínálmációt.

Decemberben adventi koszorúkat készítettünk, amibe már a nyugdíjasokat is bevontuk és a szülőket is.

Márciusban könyvbemutatót is résztvehetek az érdeklődők, amelyet maga az író, Zsigmond Enikő, Kőváry László díjas turisztikai szakíró és geológus mutatott be.

Érdekes dolgokat tudhattunk meg a Szent Anna-tó és Bálványosfürdő térségéről, de a távoli Izlandra

is elkalandozhattunk. Román könyvek szempontjából is gyarapodott a könyvek száma, ugyanis egyeztetünk román pedagógusokkal is, hogy milyen könyvekre lenne szükség.

„Könyvtárban lenni jó: néha úgy érzi magát ott az ember, mint valami pályaudvaron, s ha egzotikus tájakról olvas, mintha vonat röpítené távoli partok felé.”

További terveink is vannak a jövőre nézve. Szeretnénk ha minden hónapban lenne egy előadás.

A Polgármesteri Hivatal

A Diakónia Keresztyén Alapítvány Háromszéken három célcsoport segítésére indított és tart fenn segítő tevékenységeket: Idősek, fogyatékkal élők és gyermekek. Mi egy nem profitorientált, keresztyén értékrendre alapuló szervezet vagyunk, az Erdélyi Református Egyház szeretetszolgálatát képviseljük, hiszen a Református Egyházkerület alapított meg bennünket húsz évvel ezelőtt. Szakmai segítséget nyújtunk szociális és egészségügyi problémákkal küszködőknek, mindenféle megkülönböztetés nélkül. Célunk az intézményes diakóniai hálózat és szociális ellátó-segítő programok kiépítése, folyamatos fejlesztése. Szolgálatunk egyrésze térítésköteles, a rászorulóknak anyagi lehetőségeinek figyelembevételével.

Uzon községben 2017 július 1-től vagyunk jelen az otthoni idős- és beteggondozó szolgálattal. Szolgálati autónk segítségével szakembereink, Karácsony Erika egészségügyi nővér és Nagy Éva szakápoló, bejárják naponta a községhez tartozó falvakat, havonta átlagosan 70 beteg, idős otthonában segítenek egészségügyi és ápolói szolgálattal: Vérnyomás- és vércukorszint ellenőrzés, sebkötözés, injekciózás, katétercsere, mozgatás, alapápolás (tisztábatevés, mosdatás, fürdetés, haj-, fül-, körömápolás, ágynemű- és ruhacsere), alkalmanként bevásárlás, gyógyszerfelírás- és kiváltás, ápolási útmutatás, tájékoztatás. Szociális mosodánkban rendszeres ruha és ágynemű-mosással, tisztaruhát biztosító mosodai szolgálattal segítünk, hozzátartozó nélküli időseknek, betegeknek. Ápolási esz-

közök (ágy, toalettsték, mankó, mosdatószék, járókeret, tolokocsi) kölcsönzését biztosítjuk, amely a beteg mozgásában, ápolásában segít. Időközönként gyászfeldolgozó csoportot is indítunk és Alzheimeres betegek hozzátartozóinak támogató foglalkozást szervezünk Sepsiszentgyörgyön. Ezt a szociális segítő hálót 50%-ban a helyi tanács jóváhagyásával a polgármesteri hivatal biztosítja, de résztámogató Kovászna Megye Tanácsa, a Szociálisügyi Minisztérium, külföldi adakozók és a megsegített betegek, a hozzájárulásuk befizetésével. Szolgálatunk jelen van a megye három városában és további 21 községben, összességében 38 munkatárssal.

Gyermekprogramjainkon keresztül is segítünk a községben. Második éve működik a délutáni oktatás Szentivánban és Uzonban, ahol 10-20 gyerek ré-

szesül délutáni oktatás, felzárkóztatás keretében támogatásban. Két tanítónő, Kari Éva és Mikola Éva, a házi feladatok elvégzésében, egyéni és csoportos segítségnyújtással támogatja őket. A programot fő fenntartója a helyi tanács, a megyei tanács, a Diakónia és a szülők is hozzájárulnak az étkeztetéssel egybekötött iskola utáni program működéséhez.

A község területén élő fogyatékkal, vagy megváltozott munkaképességgel együtt élő, felnőtt fiatalokat a sepsiszentgyörgyi Irisz Házba várjuk, ahol nappali foglalkoztatással, sokrétű terápiával, akár munkahelyhez való hozzájutással is segítenek munkatársaink. Itt négy kiscsoporttal és szakember csoportvezetőkkel nappali foglalkoztató működik, illetve egy Ergon nevű, elhelyezkedésében segítő speciális iroda ezen célcsoporthoz tartozóknak.

Forduljanak közbéli munkatársainkhoz bizalommal, keressenek nehéz kérdéseikkel, megpróbálunk segíteni, útmutatást adni bárkinek a most bemutatott területeken.

Tóth Anna

Az Idősgondozó Ágazat igazgatója

Kapcsolat: 0267315559

Otthoni idős és beteggondozónk munkatársai:

Karácsony Erika és Nagy Éva

Közbéli gyerekek az iskola utáni

segítőprogramunkból

Délutáni oktatásra járó helybéli gyerekek

**A Feltámadott Krisztus
áldásával kívánunk
Kellemes Húsvéti
Ünnepeket!**

**Atlantisz
Művelődési Egyesület**

**Szeretteik körében
békésen eltöltött
Húsvéti Ünnepeket
kívánunk!**

**Uzon Község
Helyi Rendőrsége**

**Áldott Húsvéti Ünnepeket
kíván a község
minden lakójának
az Uzoni Önkéntes
Tűzoltók Alakulata**